CRACOVIENSIS

ZN

1903. a. 206.

~~Pravo pol. 10 225~~

Spis przedmiotów.

1. Statut T. D. w Krakowie z r. 1874. s. 28.
2. Instrukcyja dla Kapelana T. D. 1878 s. 6.
3. Instrukcyja dla Sekretarza T. D. 1877. s. 8
4. Instrukcyja dla Lekarza T. D. 1879. s. 6.
5. Instrukcyja dla Prowizora T. D. 1877. s. 13
6. Instrukcyja dla Nauczyciela T. D. 1881. s. 12.
7. Instrukcyja dla Komisyi szkolnej 1881. s. 6.
8. Instrukcyja dla Komisyi archiwalnej 1881. s. 11.
9. Instrukcyja dla Kasy T. D. w Krak. 1881. s. 18. 32
10. Wykaz Fundatorów To. Dob. w Krak. 1879. s. 60
11. Statut T. D. w Krakowie z r. 1885. s.
12. Akt Fundacyi ś. p. D. Kitowskiego 1885. s.

Z księgozbioru

Dr Wład. Ściborowskiego

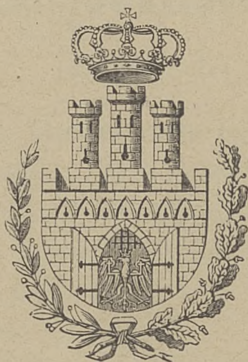
1884.

|43
|391

STATUT

TOWARZYSTWA DOBROCZYNNOŚCI

W KRAKOWIE.

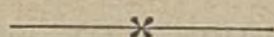

W KRAKOWIE,
W DRUKARNI »CZASU« FR. KLUCZYCKIEGO I SP.
pod zarządem Józefa Łakocińskiego.
1885.

60207 II [11]
1874

NAKŁADEM TOWARZYSTWA DOBROCZYNNOŚCI.

STATUT
TOWARZYSTWA DOBROCZYNNOŚCI
W KRAKOWIE.

Cel Towarzystwa.

ARTYKUŁ 1.

Krakowskie Towarzystwo Dobroczynności założone dnia 9 grudnia 1816 r. zachowuje nadal pierwiastkową nazwę i cel swego zawiązania. Celem tym jest: udzielać w własnym domu schronienia ubogim chrześcijańskim, a do gminy m. Krakowa przynależnym obojga płci:

a) starcom niedołężnym, kalekom i do pracy niezdolnym, schronienia, wyżywienia, ubrania i w ogóle opieki;

b) sierotom lub dzieciom rodziców podupadłych, do gminy m. Krakowa przynależnych, od 6 do 8 roku życia włącznie przyjmować się mającym, schronienia, wyżywienia, ubrania, nauki i opieki tak długo, dopóki w jakim praktycznym zawodzie pomieszczenia nie znajdą.

Siedziba Towarzystwa.

ARTYKUŁ 2.

Siedzibą Towarzystwa Dobroczynności jest Kraków.

Fundusze Towarzystwa.

ARTYKUŁ 3.

Fundusze Towarzystwa Dobroczynności składają się:

a) z kapitałów na rzecz różnych dawnych szpitali zapisanych, a z mocy uchwały zapadłej w Sejmie b. Rzeczypospolitej krakowskiej w dniu 4 marca 1817 roku, (L. 682) będących własnością ogólnego domu schronienia ubogich w Krakowie;

b) z darowizn i legatów zapisanych lub zapisać się mających na rzecz ubogich pod opieką Towarzystwa Dobroczynności zostających;

c) z różnych dochodów niestałych, jak np. kwesty, balów, koncertów, loteryi fantowej, jałmużny do skarbonek dawanej, przedstawień teatralnych, datków na ręce kasyera wprost, lub przez którego z członków ofiarowanych itp.;

d) ze składek stałych rocznie lub półrocznie przez członków czynnych wnoszonych;

e) ze składek stałych rocznie lub półrocznie z ofiary dobrowolnej czynionych.

ARTYKUŁ 4.

Oprócz funduszów w Art. 3 wymienionych, Towarzystwo Dobroczynności przyjmuje wszelkiego rodzaju dary w żywności, napojach, odzieży, materyałach opałowych itp. zgoła wszystko, co tylko do wsparcia ubogich posłużyć może.

ARTYKUŁ 5.

Fundusze Towarzystwa Dobroczynności zostają pod wyłącznym tegoż zarządem.

Skład Towarzystwa.

ARTYKUŁ 6.

Krakowskie Towarzystwo Dobroczynności składa się:

a) z członków czynnych,
b) z członków honorowych,
c) z oddziału Dam.

Członkami czynnymi są ci, których na ich własne zgłoszenie się, lub na przedstawienie przez członka Towarzystwa, Rada Ogólna bezwzględną większością głosów w tajnem głosowaniu, za pomocą balotowania na członków przyjmie.

Członkami honorowymi zaś są ci, których z uwagi na szczególne zasługi na polu dobroczynności publicznej położone, Rada Ogólna na wniosek Prezesa, w głosowaniu tajnem, większością $^{3}/_{4}$ głosów do tej godności zaprosi.

Oddział Dam składają damy, które się dotąd w poczet Towarzystwa Dobroczynności zapisały lub w przyszłości zapiszą (art. 42—45).

Obowiązki i prawa Członków.

ARTYKUŁ 7.

Członkowie czynni Towarzystwa Dobroczynności obowiązani są:

a) wpisać się osobiście do księgi na ten cel przeznaczonej;
b) opłacać corocznie dobrowolną składkę, do której się przy wpisie zobowiązali (najmniej 2 zł. w. a.), lub złożyć przynajmniej 25 zł. w. a. na raz jeden, na fundusz Towarzystwa Dobroczynności;
c) wykonywać czynności, do jakich przez Radę Ogólną powołani będą;
d) odwiedzać Zakład Towarzystwa Dobroczynności;
e) według możności należeć czynnie do jednego z wydziałów Towarzystwa, o których niżéj w Art. 23 i następnych jest mowa.

Członkowie czynni mają prawo:

a) wybierania Rady Ogólnej;
b) być do niej wybranymi;
c) być obecnymi na posiedzeniach Rady Ogólnej bez brania jednak udziału w głosowaniu;
d) przedstawiać Radzie wnioski;
e) przedstawiać nowych Członków do przyjęcia.

ARTYKUŁ 8.

Zaleganie przez więcej niż rok w opłacie składki rocznej, pozbawia praw w Art. 7 wymienionych. Przez uiszczenie jednak zaległości, można odzyskać znowu te prawa.

ARTYKUŁ 9.

Członkowie honorowi wolni są od wszelkich obowiązków, mają zaś prawa też same jak Członkowie czynni, a prócz tego prawo głosowania na posiedzeniach na równi z Członkami Rady. W razie wyboru na jaki urząd, przyjmują obowiązki do tego urzędu przywiązane.

Zarząd Towarzystwa.

ARTYKUŁ 10.

Na czele Towarzystwa Dobr. stoi Protektor. Na dożywotniego Protektora zapraszać będzie Rada Ogólna Biskupa dyecezyi krakowskiej. W razie opróżnienia stolicy biskupiej, nieprzyjęcia przez Biskupa zaproszenia, lub w razie innej przeszkody, orzeknie Rada Ogólna czy i kogo zechce zaprosić na Protektora Towarzystwa Dobroczynności.

Również zapraszać może Rada Ogólna na stałego Zastępcę Protektora jednego z członków Towarzystwa Dobroczynności, którego w ten sposób za szczególne zasługi na polu dobroczynności odznaczyć uzna za odpowiednie.

Protektor i Jego Zastępca wspierać będą wpływem swoim cele Towarzystwa Dobroczynności i działalność Rady Ogólnej.

Protektor lub Jego Zastępca przewodniczy Ogólnemu Zgromadzeniu Członków, a w razie obecności na posiedzeniu Rady Ogólnej, ustępuje Im Prezes przewodnictwa.

ARTYKUŁ 11.

Władzami Towarzystwa Dobroczynności są:

1) Ogólne zgromadzenie Członków.
2) Rada Ogólna.

ARTYKUŁ 12.

Ogólne Zgromadzenie odbywa posiedzenia zwyczajne co trzy lata, na których słucha sprawozdań Rady Ogólnej i wybiera Członków tejże Rady, tudzież uchwala wnioski Członków przynajmniej na 14 dni przed posiedzeniem na ręce Prezesa złożone, albo też przez Ogólne Zgromadzenie za nagłe uznane. Zgromadzeniu przewodniczy Protektor lub Jego Zastępca, a w razie niemożności z Ich strony, Prezes Towarzystwa Dobroczynności, lub jeden z Wiceprezesów.

ARTYKUŁ 13.

Właściwy i bezpośredni zarząd Towarzystwa Dobroczynności wykonywa Rada Ogólna.

Rada Ogólna składa się:

a) z Prezesa,

b) z 4 Wiceprezesów,

c) z 25 Radców: będących Członkami Towarzystwa Dobroczynności.

ARTYKUŁ 14.

Prezesa, czterech Wiceprezesów i przepisaną liczbę Radców, wybiera na przeciąg 6 lat Ogólne Zgromadzenie Członków Towarzystwa Dobroczynności, zwoływane w tym celu co trzy lata przez Prezesa Towarzystwa, na dzień 9 grudnia za pośrednictwem dziennika, który Rada Ogólna oznaczy. Wybór zapada prostą większością głosów Członków obecnych, w tajnem piśmiennem głosowaniu. — Co trzy lata ustępuje naprzemian raz po 2, drugi raz po 3 Radców z każdego Wydziału; po pierwszem trzechleciu 10 mających ustąpić, wskaże losowanie dokonane na Ogólnem Zgromadzeniu przez Prezesa Towarzystwa, później ustępują ci, którzy swe sześcioletnie urzędowanie kończą. Ustępujący mogą być na nowo obranymi.

ARTYKUŁ 15.

Prócz Radców losem ustąpić mających po pierwszem trzechleciu, tudzież Radców opuszczających Radę po upływie sześciu lat urzędowania, wybieranymi będą Radcy na miejsce tych, którzy ubyli przez śmierć, rezygnacyę, lub z innych powodów niniejszym statutem nieprzewidzianych. Zastępcy powołani w ciągu trzechlecia (Art. 22) urzędują tylko do najbliższych wyborów.

ARTYKUŁ 16.

Do zakresu działalności Rady Ogólnej należy:

a) obiór Członków czynnych i honorowych Towarzystwa Dobroczynności, oraz opiekunów sal ubogich;
b) mianowanie i uwalnianie urzędników płatnych i sług Towarzystwa Dobroczynności;
c) przyjmowanie starców i sierót do domu schronienia;
d) zarząd majątkiem zakładowym i obrotowym Towarzystwa Dobroczynności i czuwanie nad nim;
e) nadzór nad sekretaryatem, kasą, infirmeryą, kaplicą, szkołą i budynkami;
f) nadzór nad zakładem starców i sierót pod względem tychże pomieszczenia, potrzeb, karności itp.
g) układanie preliminarzy i budżetów, ogłaszanie corocznych sprawozdań ze stanu funduszów i liczby ubogich Towarzystwa Dobroczynności;
h) składanie sprawozdań, wyjaśnień i przedstawień władzom rządowym i krajowym;
i) uchwalanie zmian statutu;
j) przedsiębranie wszelkich czynności, które niniejszym statutem innym organom przydzielonemi nie zostały;
k) zarząd fundacyą śp. Tomasza Kitowskiego Doktora medycyny, w myśl aktu fundacyjnego.

ARTYKUŁ 17.

P r e z e s reprezentuje Towarzystwo Dobroczynności na zewnątrz wobec władz wszelkich i Członków Towarzystwa Dobroczynności; zwołuje Zebrania Ra-

dy Ogólnej tak zwyczajne, jak nadzwyczajne; przewodniczy obradom podług regulaminu przez Radę Ogólną uchwalonego. Ma nadzór główny nad urzędnikami i służbą Towarzystwa Dobroczynności, których może nawet w czynności zawiesić i zarządzić, co uzna za potrzebne, winien jednak postanowienie to usprawiedliwić przed Radą Ogólną na najbliższem posiedzeniu. Prezes kieruje sekretaryatem i podpisuje wraz z Sekretarzem protokóły obrad i wszelkie bez wyjątku pisma z Rady Ogólnej wychodzące, które nadto Sekretarz opatruje pieczęcią Towarzystwa Dobroczynności, zostającą pod jego strażą i odpowiedzialnością. Odbywa rewizyje kasy, łącznie z wydziałem skarbowym, ilekroć uzna tego potrzebę, sam lub za pośrednictwem jednego z Wiceprezesów. Prezes zwołuje także przy końcu każdego trzechlecia Zgromadzenie Ogólne Członków Towarzystwa Dobroczynności dla dokonania nowych wyborów. Prezes wreszcie czuwa nad wykonaniem uchwał Rady Ogólnej.

ARTYKUŁ 18.

W razie nieobecności Prezesa z jakiegokolwiek powodu, zastępować go będą we wszelkich czynnościach Wiceprezesowie, wedle ilości głosów przy wyborach otrzymanych. Wiceprezesów zaś zastępować będą w razie potrzeby Radcy, koleją starszeństwa także z wyboru idącą. Czas zastępstwa nie może jednak trwać dłużej, jak do nowych wyborów. W razie śmierci lub stanowczego ustąpienia Prezesa, wybierze Ogólne Zgromadzenie przez urzędującego Wi-

ceprezesa zwołane, nowego Prezesa na czas aż do skończenia się sześciolecia.

ARTYKUŁ 19.

Posiedzenia Rady Ogólnej zwyczajne odbywać się będą raz na miesiąc i to w pierwszą Niedzielę po pierwszym dniu każdego miesiąca, w sali posiedzeń gmachu Towarzystwa Dobroczynności; nadzwyczajne zaś, w każdym czasie i miejscu, skoro tylko Prezes sam uzna tego potrzebę, lub jeżeli przynajmniej pięciu Radców zwołania posiedzenia od niego zażąda i cel tego zwołania na piśmie poda.

ARTYKUŁ 20.

Do prawomocności uchwał Rady Ogólnej potrzeba, aby na posiedzeniu obecnych było przynajmniej 8 Członków Rady, oprócz Prezesa, który równość głosów zdaniem swojem rozstrzyga. Na posiedzeniu, na którem rozstrzyga się przyjęcie lub oddalenie urzędników, musi być obecnych przynajmniej 16 Członków Rady oprócz Prezesa.

ARTYKUŁ 21.

Uchwały zapadają większością głosów. Wnioski wśród dyskusyi mogą być czynione ustnie, wolno atoli Prezesowi zażądać, aby je wnioskodawca podał na piśmie. Odczytywanie przemówień ułożonych na piśmie, nie jest dozwolonem, oprócz sprawozdań poszczególnym Członkom przydzielonych, lub sprawo-

zdań, jakie wydziały, komisye i urzędnicy właściwi obowiązani są składać.

Wnioski samodzielne winny być czynione na piśmie.

ARTYKUŁ 22.

Jeżeli Członek Rady Ogólnej nieobecny będzie bez usprawiedliwienia na sześciu po sobie idących posiedzeniach tejże Rady, lub Wydziału do którego należy, lub jeżeli z jakiegokolwiek powodu z Rady Ogólnej wystąpi, wówczas powoła Rada Ogólna w jego miejsce jednego z Członków Towarzystwa Dobroczynności na wniosek Wydziału, do którego występujący należał.

O Wydziałach.

ARTYKUŁ 23.

Dla gruntowniejszego zbadania przedmiotu i przedstawienia Radzie ogólnej wniosków opartych na fachowej znajomości rzeczy, oraz dla wyręczenia Rady Ogólnej, jako jej organa wykonawcze, istnieje pięć Wydziałów, a mianowicie:

1. Wydział spisu,
2. " skarbowy,
3. " gospodarczy,
4. " prawny,
5. " zdrowia.

Wolno atoli Radzie Ogólnej załatwiać niektóre sprawy przez osobne komisye, skoro tylko uzna tego potrzebę. Komisyom w zasadzie przewodniczą Wiceprezesi. Wolno też Komisyom przybierać Członków nawet z po za Towarzystwa Dobroczynności, bez odwoływania się do Rady, jedynie za jej zawiadomieniem.

ARTYKUŁ 24.

W każdym Wydziale zasiada 5 Radców, Przewodniczącego wybiera Wydział z pośród siebie. Do prawomocności uchwał Wydziału potrzeba obecności przynajmniej trzech Członków Wydziału, licząc w to Przewodniczącego. W razie równości głosów, utrzymuje się zdanie, za którem Przewodniczący się oświadczył.

ARTYKUŁ 25.

W sprawach Wydziałom statutem przydzielonych, mogą Wydziały uchwały swe bezzwłocznie wykonywać, w sprawach zaś innych mają przez swego Przewodniczącego wnioski swe przedkładać na piśmie Radzie Ogólnej do powzięcia uchwały.

Wydział spisu.

ARTYKUŁ 26.

Wydział spisu przedstawia Radzie Ogólnej do przyjęcia starców, kaleki i sieroty do Domu schronienia Towarzystwa Dobr., uwzględniając najwięcej po-

trzebujących. W tym celu winien poprzednio zbadać czy kandydaci kwalifikują się do przyjęcia w myśl Art. 1., czy są istotnie ubodzy i czy pod względem ich zdrowia nie zachodzą przeszkody w przyjęciu, i przedłoży Radzie Ogólnej świadectwo ubóstwa, świadectwo lekarza Tow. Dobr., dowody przynależności do gminy oraz wynik własnego dochodzenia.

ARTYKUŁ 27.

Przyjęcie ubogiego lub sieroty do domu schronienia wskutek zapadłej uchwały Rady Ogólnej, nastąpi po wydaniu mu przez Wydział spisu Karty opieki, którą przyjęty składa Prowizorowi; również nie może być oddalony z domu schronienia żaden ubogi, bez uchwały Rady, zapadłej na wniosek Wydziału spisu.

ARTYKUŁ 28.

Wydział spisu utrzymuje księgę imienną starców i sierot pod opieką Towarzystwa Dobroczynności zostających, dlatego też odbiera codziennie od Prowizora raport o przybyłych lub ubyłych i zmarłych ubogich, ich liczbie, stanie zdrowia, oddaniu ich do infirmeryi lub ich z tejże powrocie, a na każdem posiedzeniu Rady Ogólnej zda w tej mierze sprawę. Sprawozdania te będą zarazem kontrolą co do wydatków na utrzymanie biednych ponoszonych.

ARTYKUŁ 29.

Wydział spisu rozmieszcza ubogich po salach stósownie do wieku, płci, stanu zdrowia i skłonności. Z mocy nadzoru sobie przysługującego, przekonywa się, czy ubodzy spędzają czas według przepisów obowiązujących.

ARTYKUŁ 30.

Wydział spisu utrzymuje nadzór nad ubogimi co do ich sprawowania się, niesfornych może upomnieć lub ukarać wzbronieniem wyjścia z Zakładu, potrąceniem części z płacy dziennej jednorazowo, lub przez czas pewien, aresztem najdłużej trzechdniowym, a nawet może niepoprawnych lub winniejszych przedstawić Radzie Ogólnej do odebrania im Karty opieki i wydalenia z Domu schronienia.

ARTYKUŁ 31.

Do Wydziału spisu należy także dozór nad porządkiem w kaplicy, oraz nad dziećmi w Domu sierot Towarzystwa Dobroczynności umieszczonemi. Do nadzorowania atoli szkoły, nauczyciela i ochmistrzyń wyłącznie pod względem dydaktycznym i pedagogicznym, wybierze Rada Ogólna osobną Komisyę szkolną z trzech Członków, jużto z grona swego, już z Członków Towarzystwa Dobroczynności bez względu na Wydziały, lubo jeden z Członków musi należeć do Wydziału spisu. Obowiązki szczegółowe Komisyi szkolnej określa osobna instrukcya.

ARTYKUŁ 32.

Do Wydziału spisu należy przestrzegać, aby chłopcy po skończonym czternastym roku życia a dziewczęta po skończonym szesnastym, o ile możności nie były nadal ciężarem Towarzystwu Dobroczynności, i aby do rzemiosł lub usług oddanemi zostały. Lecz obok tego szczególniej zważać potrzeba, aby oddane zostały w takie miejsca, gdzieby nie zachodziła obawa o ich zepsucie moralne, jak również, aby nie marnotrawiły napróżno dalszych lat wieku swojego. Gdyby które z dzieci szczególniejsze w pewnym kierunku objawiało zdolności, Rada Ogólna w wypadkach nadzwyczajnych uwzględni to na wniosek Komisyi szkolnej i pomocną poda rękę do szczegółowego wykształcenia.

ARTYKUŁ 33.

Bez zezwolenia Wydziału spisu na piśmie, Prowizor nie wyda nikomu żadnego dziecięcia, gdyby się zaś Wydział spisu przekonał, że wychowaniec źle jest pomieszczony, może go natychmiast odebrać, polecając Prowizorowi przyjęcie tegoż do Zakładu Towarzystwa Dobroczynności, a po wciągnieniu odebranego do listy właściwej, Wydział spisu doniesie o tem Radzie Ogólnej.

Wydział skarbowy.

ARTYKUŁ 34.

Wydział skarbowy czuwa nad kasowością i w tym celu ma w stałem przechowaniu jeden klucz od głó-

wnej kasy, podczas kiedy drugi jest u jednego z Wiceprezesów Towarzystwa; a trzeci u Kasyera. Wydział skarbowy odbywa rewizyę kasy, ile razy uzna za potrzebne niespodziewanie; sprawdza wszystkie rachunki, tak przez prowizora, jakoteż przez Wydział gospodarczy, lub przez przedsiębiorców składane i przedstawia Radzie Ogólnej wnioski pisemne do wypłat należytości i odpowiedniego ich zapisywania w rachunkach; wreszcie przedsiębierze, a względnie podaje środki i projekta pomnożenia funduszów i wpływów, albo oszczędności w wydatkach.

ARTYKUŁ 35.

Wydział skarbowy czuwa nad dochodami stałemi i niestałemi, a w szczególności nad skarbonkami, celem składania datków w miejscach publicznych umieszczonemi. Opóźnienie zapłaty dochodów stałych, po bezskutecznem wezwaniu dłużników, przedstawia Radzie Ogólnej dla zarządzenia ściągnienia ich drogą właściwą.

ARTYKUŁ 36.

Wydział skarbowy układa w porozumieniu z innemi wydziałami preliminarz budżetu dochodów i rozchodów Towarzystwa Dobroczynności. Preliminarz budżetu obliczony zawsze na rok następny, przedłożony być ma Radzie Ogólnej na posiedzeniu w Styczniu; bilans zaś majątku zakładowego i obrotowego z roku ubiegłego, przedkłada Wydział skarbowy pod uchwałę Rady Ogólnej na posiedzeniu w Marcu każdego roku.

Wydział gospodarczy.

ARTYKUŁ 37.

Wydział gospodarczy w porozumieniu z oddziałem Dam, zatrudnia się wszelkiemi potrzebami dotyczącemi odzieży, żywności i utrzymania tak ubogich starców, jak i dzieci w Zakładzie Towarzystwa Dobroczynności zostających.

ARTYKUŁ 38.

Wydział gospodarczy czuwa nad rzetelnością prowadzonych przez Prowizora rejestrów i w razie zachodzącej potrzeby sprawienia nowych rzeczy, przekonawszy się o zużyciu dawnych, układa ich wykaż; a po przedstawieniu tegoż Radzie Ogólnej i po powziętej przez nią uchwale, Wydział takowe albo sam, albo przez licytacyę lub puszczenie w przedsiębiorstwo nabywa, stósownie jak zapadnie uchwała Rady Ogólnej. Protokół licytacyi w obec Członków Wydziału gospodarczego odbytej, przedkłada Wydział Radzie Ogólnej do zatwierdzenia; na zakupno zaś przedmiotów przez sam Wydział, Rada Ogólna wyznacza zaliczkę stosowną do przyjętego wykazu kosztów potrzebnych, z której Wydział gospodarczy udowodniony złoży rachunek.

Członek Rady Ogólnej nie może być ani przedsiębiorcą, ani dostawcą jakichkolwiek przedmiotów dla Towarzystwa Dobroczynności.

Wszelkie asygnacye na wypłaty pieniędzy tak dla przedsiębiorców, jak na wszystkie potrzeby, doręczane będą stronom podpisane przez Prezesa, Przewodniczącego Wydziału skarbowego, i Sekretarza za pośrednictwem Wydziału gospodarczego.

ARTYKUŁ 39.

Przepisy poprzedniego artykułu stosują się również do wszelkich reparacyj tak budynków, w których mieszkają ubodzy i dzieci, jakoteż rzeczy i sprzętów do wewnętrznego urządzenia potrzebnych.

ARTYKUŁ 40.

W razie zachodzącej potrzeby czynienia wydatków nieprzewidzianych, a zwłoki niecierpiących, Wydział gospodarczy, mocen jest wprost od siebie takowe uskutecznić, z obowiązkiem jednak doniesienia o tem Radzie Ogólnej na najbliższem posiedzeniu. Gdyby zaś wydatek tego rodzaju przenosił kwotę 25 zł w. a., natenczas Wydział gospodarczy odniesie się w krótkiej drodze do Prezesa, który uznawszy potrzebę, zaasygnuje żądaną kwotę do wysokości 100 zł. w. a. i o tem zarządzeniu zawiadomi również Radę Ogólną na najbliższem posiedzeniu. — Wydatki przenoszące 100 zł. w. a., mogą być uchwalone tylko przez Radę Ogólną, którą w razach nagłych Prezes natychmiast zwoła.

ARTYKUŁ 41.

Wydział gospodarczy utrzymuje listę wszystkich ubogich, którzy mogą być użyci do pracy, obmyśla dla nich rodzaj zatrudnienia, zakupuje potrzebne materyały i narzędzia, które do inwentarza wciągnąć poleci. Odbiera i sprzedaje wyrobione materyały, oraz rzeczy do użytku już niezdatne, lub zupełnie zużyte, a pieniądze składa do kasy. Za pośrednictwem Prowizora wgląda w wykonanie dokładne poruczonej roboty, zachęca do niej ubogich i podaje pilnych do nagrody.

Nadto Wydział gospodarczy czuwa nad tem, aby w razie śmierci ubogiego w Zakładzie, rzeczy będące własnością Towarzystwa Dobroczynności wróciły do inwentarza, rzeczy zaś prywatną własnością osoby zmarłej będące, stają się własnością Towarzystwa Dobroczynności, jeżeli ubogi wstępując do Zakładu nie zastrzegł sobie wolności rozporządzenia niemi na przyszłość.

Wydział prawny.

ARTYKUŁ 42.

Wydział prawny czuwa nad funduszami Towarzystwa Dobroczynności, pilnuje ich windykacyi po wykazaniu zaległości przez Wydział skarbowy, oraz podaje środki do ściągnięcia wypłat zalegających. W razie sporu na drodze sądowej w jakimkolwiek przedmiocie wyniknąć mogącego, udziela opinii

i podaje sposób prowadzenia procesu. Wygotowuje także projekta umów przez Radę Ogólną zawieranych i na każde jej żądanie daje wyjaśnienia.

Wydział zdrowia.

ARTYKUŁ 43.

Wydział zdrowia, złożony z doktorów medycyny i aptekarzy, czuwa nad stanem hygienicznym zakładu, dozoruje infirmeryą i lekarza Zakładu, udziela mu swoich rad i uwag, zatwierdza opinię jego w przypadkach chorób dłuższych i zaraźliwych celem oddania chorego do szpitala, oraz zatwierdza sprawozdania lekarza przesyłane Wydziałowi skarbowemu.

O oddziale Dam.

ARTYKUŁ 44.

Damy Towarzystwa Dobroczynności obowiązane są starać się o powiększenie funduszów Towarzystwa, już to przez swe dobrowolne jednorazowe lub roczne ofiary, już też przez zarządzenie kwest, loteryi fantowej, balów, koncertów, przedstawień itp. Opiekować się także będą kuchnią, pralnią, infirmeryą, szkołą, zwłaszcza co do wychowania dziewcząt, porządkiem w salach, niemniej kaplicą i ołtarzem w bramie Floryańskiej, pod względem utrzymania bielizny i sprzętów kościelnych; odwiedzać będą od

czasu do czasu Domy schronienia Towarzystwa Dobroczynności i wpisywać swe uwagi do przeznaczonej na ten cel w kancelaryi Prowizora złożonej książki; oraz zajmować się będą na zaproszenie Rady lub Wydziału gospodarczego potrzebnemi sprawunkami (art. 37).

ARTYKUŁ 45.

Damy Towarzystwa Dobroczynności mają prawo:

a) wybierania Komitetu Dam;
b) być do tegoż wybranemi;
c) obecnemi być na posiedzeniach Komitetu Dam, jednak bez brania udziału w głosowaniu;
d) przyjmowania Dam do Towarzystwa Dobroczynności za pośrednictwem Komitetu;
e) przedstawiania wniosków Radzie Ogólnej.

ARTYKUŁ 46.

Co trzy lata, najdalej w 20 dni po ukonstytuowaniu się nowej Rady Ogólnej, zbiorą się Damy Towarzystwa Dobroczynności zaproszone przez Prezesową na zgromadzenie ogólne, w celu obrania na następne trzechlecie Prezesowej Dam, dwóch jej zastępczyń, oraz 10 Dam do Komitetu; wybór odbywa się za pomocą kartek prostą większością głosów.

ARTYKUŁ 47.

Prezesowa Dam, lub gdyby ta nie mogła, wówczas jej Zastępczyni, zwołuje według potrzeby i swo-

jego uznania posiedzenie całego oddziału, lub Komitetu Dam, takowemu przewodniczy i przedstawia swe wnioski. Na posiedzeniach Dam obecnym ma być Prezes Towarzystwa Dobroczynności, oraz Sekretarz dla prowadzenia protokołów, które zostają w aktach Towarzystwa. W razie potrzeby, zaprosi Prezesowa na posiedzenie także któregokolwiek z Przewodniczących w Wydziałach. Do prawomocności uchwał w Komitecie, potrzeba obecności przynajmniej trzech Dam prócz Prezesowej, która następnie po zatwierdzeniu uchwał przez Radę Ogólną w porozumieniu z Prezesem Towarzystwa wykonanie tychże zarządzi.

O urzędnikach Towarzystwa Dobroczynności.

ARTYKUŁ 48.

Do pełnienia czynności szczegółowych, dodanymi będą Radzie Ogólnej, pod względem służbowym podlegli Prezesowi Towarzystwa urzędnicy płatni, a mianowicie:

1. Kapelan;
2. Sekretarz;
3. Kasyer
4. Lekarz;
5. Prowizor;
6. Nauczyciel;
7. Ochmistrzyni chłopców;
8. Ochmistrzyni dziewcząt.

Prócz tego ustanowionym będzie serwitor do posług Towarzystwa, posługaczki i stróże Zakładu.

ARTYKUŁ 49.

Rada Ogólna mianuje urzędników Towarzystwa Dobroczynności. Nominacyą rozumieć należy na czas nieograniczony, to jest na tak długo, dopóki urzędnik zdolnym jest do służby, obowiązki swe sumiennie i ściśle stósownie do instrukcyi pełni, oraz w niczem na niezadowolenie ze strony Rady Ogólnej nie zasłuży. Każde zaniedbanie się w pełnieniu obowiązków lub postępowanie uznane przez Radę Towarzystwa Dobroczynności za niewłaściwe, może pociągnąć za trzechmiesięcznem wypowiedzeniem a nawet i bezwłoczne usunięcie urzędnika z posady przezeń zajmowanej. Uchwała usunięcia zapaść ma na posiedzeniu tajnem (art. 20). Rada Ogólna oddalając urzędnika, nie jest obowiązaną podać w rezolucyi powodów usunięcia.

ARTYKUŁ 50.

W razie opróżnienia której z posad, z jakiegokolwiek powodu, takowa w drodze konkursu najdalej w ciągu 6 tygodni obsadzoną zostanie. Podania zgłaszających się zbada i przedstawi kandydatów Radzie Ogólnej: co do Sekretarza, Prezes w porozumieniu z Przewodniczącym Wydziału prawnego; co do Kasyera, Wydział skarbowy; co do Lekarza, Wydział zdrowia; co do Prowizora, Wydział gospodarczy; co do Kapelana, Nauczyciela i dwóch Ochmistrzyń, Wydział spisu, w porozumieniu z Komisyą szkolną. Serwitora przyjmuje i oddala Prezes, stróżów i posługaczki przyjmuje i oddala odnośny Wydział, w porozu-

mieniu z Prezesem. O zmianach zaszłych zawiadomi Prezes za każdym razem Radę Ogólną.

ARTYKUŁ 51.

Członkowie Towarzystwa Dobroczynności przyjmujący posady płatne, tracą na czas swego urzędowania prawo wyboru i wybieralności na urzędy honorowe w art. 13 wymienione, jeżeli zaś takowe piastują, złożyć je winni. Obowiązkiem jest urzędników płatnych bywać na posiedzeniach Rady Ogólnej, lecz nie biorą udziału w obradach, ani nie głosują; zabierają głos jedynie w sprawie z urzędu ich wypływającej, zawezwani do wyjaśnienia lub w odpowiedzi na interpelacyę wprost do nich wystosowaną. Ochmistrzynie wolne są od obecności na posiedzeniach.

ARTYKUŁ 52.

Urzędy płatne w art. 48 wymienione, nie dają żadnego prawa do emerytury lub zaopatrzenia wdów i sierót.

ARTYKUŁ 53.

Obowiązki szczegółowe urzędników płatnych określa osobna dla każdego instrukcya.

O opiekunach sal.

ARTYKUŁ 54.

Opiekunów sal, którzy noszą nazwę Ojców i Ma-

tek, mianuje dożywotnie Rada Ogólna z pomiędzy Członków Towarzystwa obojej płci. Zaproszenie to otrzymują osoby, które odznaczając się gorliwością swoją dla Towarzystwa Dobroczynności, dają ciągłe dowody starannej nad ubogiemi opieki.

Ojcowie i Matki, czyli Opiekunowie sal, oddane mają pod szczegółową opiekę osobne sale w Zakładzie Towarzystwa Dobroczynności, oraz obowiązani są takowe o ile możności odwiedzać i dawać baczność na sprawowanie się i ochędóstwo ubogich umieszczonych w sali pieczy ich poruczonej. O wszystkiem, coby zły zarząd wykrywało, lub dążyło do zaprowadzenia ulepszeń w porządku wewnętrznym sal, zawiadomią Radę Ogólną.

ARTYKUŁ 55.

Dotychczasowi dożywotni Ojcowie i Matki sal ubogich zatrzymują tę godność. W razie opróżnienia sali przez Opiekuna, postąpi Rada Ogólna w myśl art. 54, (ustęp pierwszy).

Przepisy ogólne i przejściowe.

ARTYKUŁ 56.

Wszelkie spory pomiędzy Członkami Towarzystwa Dobroczynności, tudzież pomiędzy urzędnikami a Towarzystwem, ze stosunku do Towarzystwa wynikłe, roztrzyga w ostatniej instancyi bez odwołania się Rada Ogólna na zwykłem posiedzeniu, na przed-

stawienie Wydziału lub Komisyi, o ile im sprawę do zbadania poruczyła, Wydział, tudzież Rada Ogólna, wolną jest od zachowania form i przepisów ustaw cywilnych. Wszelkie spory między Członkami Towarzystwa Dobroczynności a Radą Ogólną powstałe, roztrzyga Sąd polubowny złożony z dwóch sędziów, z których jednego każda strona zamianuje; ci obiorą w razie potrzeby sędziego przewodniczącego. Jeżeliby Członek Towarzystwa Dobroczynności nie zamianował sędziego w ciągu 14 dni od zawezwania go go do tego, wtedy Rada Ogólna mianuje obydwóch sędziów. Sąd polubowny wyrokuje w ostatniej instancyi, bez potrzeby zachowania przepisów ustaw cywilnych.

ARTYKUŁ 57.

Gdyby rząd, albo władza krajowa, lub gminna, a nawet osoby prywatne życzyły sobie, aby Towarzystwo Dobroczynności zajmowało się wskazanemi przez nich starcami, sierotami, kalekami lub dziećmi ubogich rodziców, natenczas stać się to może pod następującemi warunkami:

a) Towarzystwo Dobroczynności przyjmować będzie osoby na fundusz obcy, o ile miejsce w Zakładzie na to pozwoli;

b) Towarzystwo Dobroczynności orzeknie samo, czy ubogi kwalifikuje się do przyjęcia w myśl statutów Towarzystwa Dobroczynności;

c) pragnący umieścić ubogiego w Zakładzie, składać będą opłatę z góry w ratach rocznych lub półrocznych, w wysokości oznaczonej każdorocznym preliminarzem.

ARTYKUŁ 58.

Towarzystwo Dobroczynności zostanie rozwiązanem, jeżeli tak postanowią $^{3}/_{4}$ części wszystkich Członków tegoż Towarzystwa, na posiedzeniu w tym tylko celu wyłącznie odbyć się mającem. Ogłoszenie dziennikami wzywające Członków Towarzystwa Dobroczynności na takie posiedzenie, powinno wyrażać cel Zgromadzenia i uprzedzić takowe na 6 miesięcy. W razie rozwiązania Towarzystwa Dobroczynności, majątek jego przechodzi na gminę m. Krakowa, która obowiązaną będzie majątek w ten sposób na nią przelany, używać na cele takie same, jakie ma Towarzystwo Dobroczynności, jeżeli co do szczególnych funduszów przez fundatorów inaczej zastrzeżonem nie zostało, w którymto razie wola fundatora ściśle wykonaną być winna.

ARTYKUŁ 59.

Statut niniejszy obowiązuje zaraz po zatwierdzeniu onegoż, co do urzędników zaś, wchodzi w życie z końcem roku 1886.

Do Szanownéj Rady Ogólnéj Tow. Dobroczynności w Krakowie.

Wysokie c. k. Namiestnictwo reskryptem z dnia 31 marca 1885 r. L. 15680 oznajmiło, że nie ma nic do zarzucenia przeciw zmianie przedłożonego Statutu, którego jeden egzemplarz zwraca.

Kraków, dnia 17 Kwietnia 1885 r.

C. k. Radca Dworu i Dyrektor Policyi
Englisch.

Exemp. oprawne Rocznika T. D. otrzymują

1. X. Protektor.
2. Zastępca Protektora.
3. Prezes.
4. - Prezesowa Dam
5-8. Wiceprezesi.
9. 10. Wiceprezesowe -
~~11-15. Prezes Wydziałów~~
16. Biskup -
~~17. Ks. Sufragan~~
• 18. Prezes T. Dob. War.
~~29. Wicepr. Miasta~~
• 31. Wydział Krajowy.

19. Namiestnik
• 20. Marszałek Krajowy.
21. Prezydent Miasta.
22. Prezes Apellacji
23. Prezes Sądu
24. Prezes Akademii
25. Rektor Uniw. Jag.
26. Prezes Dyr. Finans.
27. Dyrektor Policyi -
28. Delegat Namiest.
30.

---

1. Protektor.
2. Zastępca protektora
3. Prezeska Dam.
4. Prezes T. D.
5. 6 Wiceprezesowe Dam
7-10. Wiceprezesi T. D.
11. Prezydent M. Lwowa
12. 1° Wicepr. M. L.
13. Delegat Namiestn.
14. Prezes Apellacji
15. Prezes Trybunału
16. Prezes Dyr. Finans.
17. Dyr. Policyi.
18. Prezes Ak. Umiej.
19. Rektor U. J. K.
20.

Namiestnik. 21.
Marszałek Krajowy - 22.
Ministrowie Polacy - 23. 4.
X. [illegible] 25.
Prezes T. D. Warsz. - 26
Namiestnictwo. 27.
Wydział Krajowy - 28.

